

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post

Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 23, 1923. — PETEK, 23. FEBRUARJA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

NEMŠKA POLITIKA NAPRAM FRANCIJI BELGIJA NASPROTUJE RURSKEMU DENARJU

Govor prejšnjega kancelarja Wirtha v Ulu je vzbudil upanja, da bo končno vendar sklenjen dogovor, ki bo napravil konec okupaciji. — Socijalisti so pripravljeni podpirati kompromisne napore. — Francija bi se v skrajnem slučaju tudi z Rusijo sporazumela.

Poroča Arno Dosch-Fleurot.

Berlin, Nemčija, 22. februarja. — O prejšnjem kancelarju Wirthu so zopet pričeli govoriti kot o možu, ki bo spravil Francoze iz Ruhra okraja. Ta možnost je posledica govora, katerega je imel včeraj v Ulmu in v katerem je pozval deželo, naj razmišlja o možnosti uravnavne s Francijo.

"V boju, ki divja v Ruhru in Porenski," je rekel, "ostane cilj Nemčije isti kot včno, namreč sporazum z autantom in prav posebno primeren sporazum z Francijo."

Vlada sedanjega kancelarja Cuno je igrala tako ostro ulogo napram Franciji, da bi ji bilo skrajno težko pogajati se z njo. Vsled tega se je pričelo govoriti, naj prevzame pet Wirth kancelarstvo, da bo lahko deloval za uravnavo, ki bo spravila Francoze iz Ruhra okraja.

Wirth bi bil deležen tudi podpore socijalistov. Slednji imajo strah pred vedenje načrta nacijonalizmom pod industrijskim režimom Cuna. Nasprotuje tudi propagandi sovraštva napram Franciji, katero oficijelno goji vlada v časopisu. Tako narodnostno sovraštvo olajšuje vse nazadnjaške aktivnosti.

Razventega pa je ugodil Wirth v svojem ulanskem govoru socijalistom, ko je strogo kritiziral sedanjo vlado kot izključno buržuazijsko, ki vsled tega tudi zamemarja interese delavskega naroda.

Pričensi s prvim marecem bosta dollar in marka oficijelna valuta v Nemčiji. Dollar je bil že dolgo časa zlati standard in sedaj bodo pričeli izdajati nove dolarske zakladniške note.

Pariz, Francija, 21. februarja. — Odkar se je pojavit razklop med Francijo in Anglijo, se je pričela Francija vedno bolj in bolj ozirati proti Rusiji v namenu, da obnovi zvezko kot je obstajala v prejšnjih časih, brez ozira na sovraštvo, s katerim zre Pariz na sovjetski režim.

To je jasno razvidno iz uvdnečega članka napol oficijelnega Tempsa, ki je bil priobčen danes zvečer. Članek pravi, da ne vključuje ponudba posredovanja med Poljsko in Litvinsko, katero je stavil ruski zunanji minister Čičerin, neupoštevaje Ligo narodov, nikakega ogroženja od strani sovjetskega ter dostavlja, da bo mir uveljavljen še le tedaj, ko bosta prišli Rusija in Francija zopet skupaj.

Svedeč tudi ne manjka dokazov, da tiki zatem strah Francozov, da bosta Rusija in Nemčija skupno napadli Poljsko v slučaju, da bi se Poljska skušala polasti Kovna. Splošno se priznava, da predstavlja Litvinska, kot koridor med Prusijo in Rusijo, vedno obstoječo nevarnost v zemljepisnem položaju kot ga je ustvarila versailleska mirovna pogodba.

Različni člankarji gredo celo tako daleč, da trdijo, da je francosko zasedenje Ruhr okraja še nadalje zbljalo Nemčijo in Rusijo, ker se je ozirala Rusija na Ruhr okraj kot na glavni vir surovin za izdelovanje municie.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

za potom naložen banko izvršujejo zanesljive, hitre in po nizkih cenah.

Vsemaj se blic naložen banko:

Jugoslavija:

Maspodija na sedanje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in Jadranaka banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je paš za hitre izplačilo najugodnejše.

100 Din. \$ 1.25 K 400
200 Din. \$ 2.30 K 800
500 Din. \$ 5.40 K 2,000
1000 Din. \$ 10.70 K 4,000
2000 Din. \$ 21.20 K 8,000
5000 Din. \$ 52.50 K 20,000

Italija in zasedeno ozemlje:

50 lir. \$ 2.95
100 lir. \$ 5.60
300 lir. \$ 15.90
500 lir. \$ 26.00
1000 lir. \$ 51.00

Za posiljatve, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvanajsto let dovoljujemo po mogočnosti, se posebni popust.

Yrednost dinarjev in liram se sedaj, menja se večkrat in nepravilno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo pa ena enega dne, ko nam doseže poslan dinar v roke.

Glede izplačili v ameriških dolarih glejte poseben oglas v tem članku. Denar nam je poslat najbolje po Domestic Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranaka Banks.

Belgijska nasprotuje načrtu, naj uveljavlji posebno denarno vrednost za Ruhr okraj.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 21. februarja. Predlagani nov denar v frankih, katerega naj bi izdala okupacijske oblasti v Ruhr okraju, je imel za posledico spor med Francijo in Belgijo. Pariz hocé, da zajamči Bruselj del izdaje tega novega denarja, a Belgiji so menila, da je ta del previelik v razmerju z obsegom njih okupacije.

Kot prelagano, naj bi imel ruški frank za seboj belgijske in francoske kredite, depozitane v Parizu in Bruselju. Francija zahteva, naj zmanjšajo Belgiji polovico cele izdaje tega novega denarja, čeprav ni bila skupna svota še določena.

Belgijski trdijo, da bodo pričeli Nemeji spravljati ter skrivati ta novi denar, ki bo imel resnično vrednost, dočim ga nemška marika nima in da bo treba vpravljati od časa do časa nove izdaje. Vsled tega bo postal problem končne izmenje tega denarja težko breme. Belgiji trdijo razventega, da bodo dobili le eno desetino dobičkov iz Ruhr okraja, če sploh kake dobičke. Vsled tega niso pripravljeni prevzeti polovice finančnega rizika.

Dejstvo, da so Anglezi prepustili kos kolinskoga okupacijskega ozemlja na južno-iztočnem robu Belgijem, nima nobene važnosti in prepust se smatra za koncesijo manjše vrste. General Godley, angleški poveljnik v Kolnu, je stavil Francozom ponudbo, da lahko prevažajo vsaki teden dva in štirideset vlagov po drugih glavnih črtah.

Francozi so na to ponudbo odgovorili, da bi bila potrebna v slučaju upora v Ruhr ozemlju velika premikanja čet. Vsled tega zahtevajo pravico, da smejo prevesti toliko vlagov kot jih hocéjo. Razventega nočejo, da bi vozili te vlake nemški zelenčnari, ker bi bili v takem slučaju Francozi izročeni na milost in nemilost nemškim strojvodjem.

Essen, Nemčija, 21. februarja. Nemška zelena polieija, v družbi polieje na konjih je včeraj zopet prevzela svoje dolžnosti v Essenu, a Francozi so zopet obkolili posamezne policijske postaje, razgorili in odpustili može ter zaplenili konje, ko niso hotele krajne oblasti pravljiti v francoske zahteve. Vsled tega je danes mesto zopet brez policijskega varstva.

Francozi so zahtevali, da morajo krajevne oblasti skrčiti policijsko silo na polovico. Člani policijske sile morajo biti Porenčani ali Vestfalčani in v slučaju, da so Prusi, morajo biti poročeni najmanj še šest mesecov z vestfalskimi ženskami. Ne smejo nositi uniform ter opravljati službe s čepico ali trakom po rokam. Nositi smejo le pištole ter omejeno število patron.

Da pospesi sprejem teh pogojev, so Francozi izjavili, da ne bo treba tem policijem pozdravljati francoskih časnikov. Policiisti pa so odklonili to ponudbo in občinske oblasti so stopile na njih stran.

PADEREWSKI ČASNÍ DOKTOR.

Los Angeles, Cal., 20. februarja. Na rojstni dan Washingtona bo podprt Ignacu Paderewskiju, lifornije.

TRINAJSLETNI FANT — MORILEC.

Pred kratkim je ustrelil trinajsletni čakaški fant, Robert Rutkowski svojega dvanajstletnega tovariša. Pred poroto je fant izjavil, da ni vedel, da je puška nabasana. Sprla sta se pri igri. Mladega morilca bodo poslali v poboljševalnico.

NOVA ZNAJDBA SE BO OBNEŠLA

IZVAJANJA ISMID PAŠE V ANGORI

Stroj je tudi izpolnil upanja iznajditelja ter vojaških izvedencev, ko je stal v zraku dve minuti in pet in štirideset sekund.

Dayton, O., 21. februarja.

Nova rekord je uveljavil de Bothezaat helikopter, katerega je izpolnila zračna služba Združenih držav na McCook letališču poljnemu. Istim paše glede mirovne konference v Lausanne. Vsa znamenja kažejo, da ne bo prišla do nobenega definitivnega sklepa pred soboto, vendar pa se glasi, da je splošno razpoloženje zbornice proti predlogom zaveznikov.

Stroj, ki se dviga ter spušča navzdol navpično, je dosegel višino petnajstih čevljev. Prejšnji rekord je bil osem čevljev.

Pri opisu poleta je izjavil dr. George de Bothezaat, iznajditelj in zgraditelj helikopterja, da ni padel stroj ob nobenem času tektona poletu pod deset čevljev.

Oobjavilo se je, da se bodo v

sili nadaljnji poskusni poleti slediti

hrni dan, ko ne bo močnejšega

vetra.

Vremenski pogoji so bili idealni in stroj se je dvignil naravnost od tal do višine petnajstih čevljev.

Tam je obstat, ker ni bila v tem obdobju izvajanja resnična mirovna pogodba, soglasno s poročili so Turki baje pripravljeni ločiti finančno in ekonomsko klavzule od splošne mirovne pogodbe ter se separativno pogajati s Francijo in Anglijo glede vprašanja mosulskih petroplejskih polj. List dostavlja, da bo politični krogovi v Carigradu zavestni o načinu rešitve.

Obzajemanje vredno je, da

bo moral Rusija v družbi svojih

zaveznikov v svoji zunanji politiki

upoštevati to stališče angleške

zunanjega urada kot odločajoči element v svetovnem položaju.

Evropski mir je še vedno

osnovni cilj naše politike, o čem

moramo pričata naši identični poslanci na poljsko in litvansko vlado.

V teh poslancih smo predlagali,

da hočemo sami ali pa v družbi

drugi nepričrških vlad priznati

zvezno dogovor med Anglijo

in Rusijo, ki bi v veliki meri prispeval k končnemu uveljavljanju resničnega miru v Evropi.

Obzajemanja vredno je, da

bo moral Rusija v družbi svojih

zaveznikov v svoji zunanji politiki

upoštevati to stališče angleške

zunanjega urada kot odločajoči element v svetovnem položaju.

Naša mirovna politika je

med drugimi stvarmi tudi posledica

naše potrebe, da se v ekono

miku ali narodno-gospodarsku

oziru okreplimo. Iz tega razlo

ga je angleška politika Francozov slabo uplivala tukaj, kajti

zmanjšala je možnost ekonomske

pomoči ter prihajajočega kapitala iz

že itak grozno oslabljene zapadne Evrope.

Stališče angleškega zunanje

ga urada je tem bolj čudno in za

gontno v času, ko se naš položaj

po celem svetu hitro izboljšuje,

kar je razvidno iz prijateljskega

sprejema našega pekinškega za

stopnika v Tokio. To nam kaže,

da se hitro približuje čas, ko bo

do novo ustanovljeni prijatelj

ski odnosi med Rusijo in Ja

ponsko.

ČIČERIN O NEMŠKO-RUSKI POGODBI

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto volja list za Ameriko	Za New York za celo leto	87.00
in Canada	za pol leta	83.00
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	87.00
Za pol leta	za pol leta	83.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement or Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopis šresa podpisani in osebnosti se ne pribrojujejo. Denar naj se blagovodi po ali jati po Money Order. Pri spremembni kraju narocnikov, prostimo, da se nam tudi prejme bivalisce nasnameni da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2270

USMILJENI SODNIKI

Pred kratkim se je pripetil na visokem morju velik zločin. Žival v obleki ameriškega kapitana je do smrti pretepla navadnega ladijskega delavca.

Zadeva je prišla pred sodnijo.

Obtoženec je bil obsojen na osemnajst mesecev ječe, kar je vsekakor kako mila kazen za grozen zločin.

Toda zločinski kapitan George H. Miles, bivši poslovnik parnika "President van Buren", je pripriran, da se mu je zgordila velika krivica. Potom svojega zagovornika je vložil priziv proti razsodbi.

Pri obravnavi kapitana, ki je povzročil smrt bolnega ladijskega delavca Harry C. Baxterja, so prišle na dan čedne stvari. Kdor je zasledoval to obravnavo, se je moral nekote spomniti na vneboupijoče zločine tega ali onega nemškega vojskovodje.

Obtožnica zatrjuje, da je kapitan povzročil smrt moža s tem, da ga je sunil v spodnji del telesa.

Soglasno s kapitanovo izjavo, se je Baxter nekoga jutra javil bolnim. Ladijski zdravnik ga je preiskal in rekel, da simulira.

Miles ni postal moža v posteljo, pač pa v železje.

Zvečer mu je povedal prvi častnik, da se mu mož dodeva v resnici bolan.

Kapitan je šel v ladijsko ječo, kjer je ležal Baxter nezavesten v verigah. Njegovi bolezni ni verjel, ampak ga je skušal nasilnim potom "ozdraviti", to je, pripraviti ga k delu.

Zapovedal je, naj privedejo Baxterja na krov. Mornarji se pa niso smeli poslužiti nosilnic.

"K vragu z nosilnico!" je kričal kapitan. "Vrv pri-nesite!"

In res so ga s pomočjo vrvi zvlekli na krov.

Pri obravnavi je kapitan omenil, da je bilo to postopanje "povsem človečansko".

Zivini, ki ima polnomoč nad življenjem in smrtjo posadke, pa še niso dovolj.

Pozval je ladijskega tesarja ter mu naročil, naj vzame mero bolnikovega telesa ter naj zgradi krsto zanj. Temu povelju se je tesar le nerad pokoril.

Kapitan je rekel, da je to vsledtega zahteval, ker ga je še vedno smatral za sleparja in hotel napraviti konec njegovemu simulanstu.

Dve uri pozneje, ko je bil bolnik še v senci smrti, ga je kapitan znova obiskal. Bolniku je prisilil par klofut, češ, da bi ga zbudil iz omedlevice.

Tiste trenutke sta bila kapitan in bolnik sama.

Kapitan je pripovedoval: "Bolnik se je zavedel ter me zgrabil za členek na nogi. Brez dvoma me je hotel ugrizniti. To je kršenje subordinacije."

Kapitan ga je nato sunil v spodnji del telesa, in suneck je povzročil smrt.

Porotniki in sodniki znajo ceniti razmerje med kapitanom in mornarjem. Kapitan je gospod, mornař pa uboga reva. Gospodu je pa v tej deželi vse dovoljeno.

Da bi pa ne bila javnost preveč razburjena, mu je sodišče vseeno prisodilo osemnajst mesecev ječe.

Jako dvomljivo je, če jih bo kdaj odsedel.

Dopis.

Homer City, Pa.

Marsikak ješčov obraz se po pravi tam, kjer plesajo po mizah redčelene vinske čašice. Jaz bi djal, da nekaj resnike bi moral biti na tem. Pa še nekaj drugega je, kar je po pečlarski tajnosti.

Samo zmislite se neke hrvatsko-srbske pesmice, ki se glasi: "O, devojke, oj, rumen ve ste evel' itd., in vedeli boste, kaj mora biti zraven vinskih čašic za popravljanje limonastih pečlarskih obrazov. Tudi zlodej ni, da bi se ne naglibal najbolj kisl obraz vskemu zagrizenemu pečlaru.

To se seveda bolj težke sanje v tem z osemnajstimi amendmentom namazanem času. A če prideš na Homer City, se ti vse kaj takega lahko obesi v tvoj žejni želdee in na tvoje lačne ġe-

Homercityski Slovenec niso med tistimi, ki spijo medvedje spanje v tej zimski sezoni. Kaj pa mi-

Družini

kateri je v prvi vrsti kakovost zaeno s čistočo in okusom je Bordenovo Grade A Mleko naravna doba-va mleka.

Nabavite si maslo in jajca na Bordenovem vozlu.

BORDEN'S
Farm Products Co. Inc.
Franklin 1423

Peter Zgaga

Značilno je, da ni bolh v Ameriki.

Zato je pa toliko več stenje, — tudi takih v človeški podobi.

Marsikaj bi prisodil zavezniškim diplomatom, toda da sede pri raznih konferencah pri isti mizi s tako barabo kot je Mussolini, tega pi nikdar ne.

Slišal sem modrovanje starega Slovence, ki je takole govoril: Star človek mora imeti kako veselje. Če ima nobenega drugega veselja, mu ne kaže drugače kot da si mlado žensko poiše. In ko ima mlado žensko, ima tudi veselje.

Cehoslovaška je sklenila plačati svoje dolgove Ameriki.

Ta samoposebi umeven sklep je newyorško časopisom objavilo v okvirju na prvi strani.

Navsezadnje je pa ta novica res nekaj posebnega.

Kateri državi je dosedaj še padlo v glavo, da bi skušala Ameriki vrnilti kak cent?

Suštaršič je najnovjejsa opora Pašiča.

Vlada rada vse pregleda in vrlada rada vse pozabi, če gre za velik cilj.

Tako je naprimer pozabilo, da je Suštaršič delal razkol, kjer kolik je mogel, da mu je bila dunajska vlada takoj za Bogom in da je smatral vsakega renegatskega škofa Bogu enakega.

Vse njegove pregreške, grehe in grehove je pozabil belgrajška vlada. Vse grehe tega šuštarja je namreč že njim poračunati za srečke od ta rajnega avtomobilka. Jaz sem ga že prijel za grlo, da sem na ta način stisnil svoj de-nar in njega.

Zdaj ga je lepo pozdravim in nai se kaj oglasi.

Drugi mesec je sušec in mesec maja je mijavčanka. Ko bo vsa mačja godba skupaj, bo najbolj primeren čas, da se tudi oglaši mija-mijav iz Purseglove, W. Va.

Planine.

Razpoterosti

Nekaj o ženskah.

Zenska je stinga brez skrivnosti, O, da bi bila vsaka vsaj samo to!

Samo na en način more ženska izpreobneniti moža: da ga tako temeljito dolgočasi, da izgubi veselje do življenja in gre iz obupa k drugi ženski.

Ideal ženske je: lepa kakor solnce in zabitka kakor noč. Pametne imajo sive oči in pretanka meča.

172 smrtnih odsodk hkratu.

V Lucklewu v Indiji se je vršila razprava proti indijskim nacionalistom radi požiga policijske postaje v Herakupuru, pri čemer je zgorjele 38 angleških stražnikov. Od 228 obtožencev je bilo 172 obsojenih na smrt, ostali so prosti.

Rekord plesalca.

Neki londonski plesni učitelj je dosegel rekord posebne vrste. V

dobi zimske sezone 1921—1922 je namreč plesal 11.000 plesov, in sicer z 820 plesalkami na 617 plesnih večerih. Učil je plesati 230.000 ljudi, fungiral kot sodnik na 28 plesnih turnirjih in dobil 132 na-grad ter 164 diplome.

Redka statistika.

Neki švicarski zdravnik je izdelal prav originalno statistiko. On je namreč zelo pazljivo štel korake, ki jih je napravil v teku enega leta. Stevilo teh korakov znaša kolosalno svetico 6,750.000. — Isto švicarski zdravnik je tudi izračunal, da napravi plesalec, ki pleše od 10. ure zvečer do 5. ure zjutraj, 55.000 korakov. Če bi ta plesalec v istem tempu prestrestano hodil, bi prepotoval 40 kilometrov.

Ta statistika je res prav originalna, kajti težko si je misliti človeka, ki bi hodil in pri tem štel svoje korake od 1 do 6,750.000.

Dunaj se zabava.

Dunajsko časopisje poroča, da se je vršilo na Dunaju v mesecu decembru lanskega leta 2062 zabav. V decembru leta 1921, je bilo 1565 zabav. lansko leto torej za eno tretjino več. V decembru leta 1921. so znašali dohodki od davkov na zabave 9 milijonov avstrijskih kron, a v decembru leta 1922. preko 307 milijonov kron. Dunaj se torej kljub težkim in resnim časom prav veselo zabava.

OJAKE opozarjam, da je cena za "Slovensko-Ameriški Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

Pošljite nam svo-to in naslov svojega prijatelja v starem kraju in posali mu bomo knjigo narav-

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katolička Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLP PERDAN, 828 E. 125th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Elly, Minn.
Blagajnik: GEO. L BROZICH, Elly, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 413 — 12th Ave. East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOSEPH GRAHEK, 408 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIĆ, 1224 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Elly, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZDRECH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMCEN, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEPH STERLIC, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELCAR, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Iz Slovenije.

Slovenska čitalnica v Gradiču.

Kakor poročajo iz Gradiča, je bil na obnem zboru gradske čitalnice izvoljen za predsednika zopet dr. Vekoslav Vršič; za odbornike pa prof. dr. Matl. Ledenik, Bajec, dr. Galenčič, Ferlan, Vladimir Kukman in ga, Slavica dr. Vršičeva.

Stekel pes

je na Savi pri Litiji obgrizel 11-letnega Stanislava Smuka. Dečki so prepeljali v Pasteurjev zavod v Zagreb.

V Mariboru na Koroški cesti je ogrizel velik pes stari osoba ter nato odbežal v smeri proti Kamniku. Ogrizeni so bili: Beata Černi, žena tapetnika, Marta Spanner, zasebnica, Franja Afner, učenec, in Barbara Raupl, delavka. Resilni oddelek je vsem nudil prvo pomoč ter jih nato prepeljal v javno bolnišnico v svetu ugotovitev, če je bil pes res stekel.

Zmrznil je

v Krištanodolu nad Dolom pri Hrastniku kmet in ruder M. Debelak, 14. jan. zvečer se je vracal iz Dola domov; bržčas se je hotel na Klanec malo odpoceti, a je zaspal in se ni več prebudit.

Za velikega župana

za maribors

Proti madžarski nevarnosti.

Madžarska je pravo ognjišče nemira v Srednji Evropi. Njeni oblastni magnati se kar ne morejo privaditi novim razmeram. Vedno sanjajo o veliki madžarski državi, v kateri bi se množili madžarski rod s Slovaki, Jugoslovani in Romuni. Še več hočejo imeti, nego so imeli v zvezi z Avstrijo. Ali nihovemu upanju je že odzvonilo za vedno. Kar lepo naj se prilagodijo sedanjemu državnemu stanju in naj mirujejo in pridno delajo. Potem pridejo lahko še do dobrega vpraševanja v družini evropskih narodov. — Tako, kakor nastopajo sedaj, pa ne bo moglo dolgo več trajati. — Severinu in Južnemu Slovanom je pošla potrebitnost in Romuni so naveličani večnega vznemirjevanja na novih mejah proti Madžarski. Tudi Avstrija nima miru pred Madžarsko, ki sili preko vseh sosedov nekam visoko v svet med prve vodilne narode.

Bivši madžarski zunanj minister dr. Graetz je te dni v "Pester Lloyd" upravičeno potožil o nadležnih dedčinah, ki obremenjujejo Madžare. Svojo nekdanjo veličino so vzel v novo državo in nočejo poznavati svojih sosedov, marveč so se po vrsti bližali Angležem, Francozom, nadzadnje Italijanom, katerih so se še najbolj oprijeli. Dr. Graetz jim nasvetuje prijateljske odnose z velikimi in malimi, opuste naj staro mentaliteto velesile in misijo na sosede. Takih nasvetov pa Madžari očejajo slišati, marveč dražijo nadalje iz svoje dežele na vse strani, v glavnem proti Čehoslovakom in Jugoslovom. — Mala antanta, ima silno poslužbo na Madžarsko, ki ji vse povsod nagaja in ovira njeno konsolidacijsko delo. Zato pa pridejo pogostoma v tisk vesti o pripravah proti Madžarski, največ v ljubljanskem časopisu, ker na Italijo se obračajo in naslanjajo Madžari v zadnjem času najbolj.

Rimska "Voce Repubblicana" je priobčila članek, v katerem pripoveduje, kako je hotela mala antanta ob francoskem pohodu na ruhrske ozemlje napasti Madžarsko in prikorati v Budimpešto. Pravi, da je češkoslovaški zunanj minister dr. Beneš gledel napada posredoval v Londonu, Parizu in Rimu. Samo Francozi so odobrili namero napada, Angleži so odklonili vsako razsodbo. Mussolini pa je ježen izjavil, da Italija nikdar ne privoli nikake slovenske akcije proti Madžarski. Nič ni vpošteval glasov, da je Madžarska oborožena in da grozi neprestano na vse strani. Prišel je v Rim še romunski zunanj minister Duea, da bi mogla Romunija izvesti kazensko ekspedicijo proti Madžarski. Mussolini je odklonil tudi to, potem pa naročil italijanskemu poslaniku v Budimpešti, da se pridruži imenom Italije protestom male antante proti Madžarski glede obmejnih incidentov.

Drugi italijanski listi ponovno pripovedujejo o mobilizaciji v Jugoslaviji in v Češkoslovaški, — naperjeni proti Madžarski, ki je seveda po teh poročilih vsa začudena, zakaj bi se oborožil kak so sed prejno, ki kar prekipeva miroljubja. Take po inozemskih listih razširjene vesti so tendenciozne: imajo pa še poseben namen, podpirati nemire Madžare in jim dajati potuhu, ki naj služi slovenskim sovražnikom.

Gotovo je, da ne Čehoslovaki ne Jugoslovani ne želijo nikake vojne, marveč streme z vso silo po tem, da bi si dobro uredili notranje in zunanje razmere svojih držav, želeč si najboljši prijateljski odnosa z vsemi sosedji. — Madžarsko so že lepo nagovarjali, naj bo dobra družabnica državam v Srednji Evropi, ko ni nič zaledlo, so ji tudi z grada vedali, kaj jo čaka, ako ne preneha s svojo oboroženo gonjo.

Madžarska zloba in oholost sta prikelipi do vrha. Dosti je! — Madžarskemu gadu se mora izvratiti strupeni zob, da postane neškodljiv v Srednji Evropi. Mislimo, da se bo vendar dobila pot, po kateri se končno ukroti pokljensko madžarsko rovarenje, ne stje.

Konec evnuhov.

Poročajo, da so Turki po zadnjem preveratu evnuhe odpričili. Govor se, da je evropska kultura premagala orientalsko srednjeveško barbarstvo, ki je bilo dolga tisočletja v navadi. Evnuhu pa je starejše kot Turčija in celo starejše kot Islam. Že Herodot pripoveduje, da so imeli kralji starih Perzov na dvorih evnuhe kot stražarje svojih žen. Bizantinci in Rumjani so imeli evnuhe, in Grki so prodajali in kupovali evnuhe. Celotno na korihi nekdajnih papežkih kapel so imeli evnuhe dečke, ki so peli sopran namesto žensk. Ženske namreč niso še smeli na kore. Neejski končil in papež Gregor XIV. pa sta te evnuhe prepovedala, toda odpravila jih nista. Sploh so evnuhe odpravili le na papirju, v istini pa so jih ohranili Turki do zadnje dobe. Razni sultani so evnuhe odstranili iz palače, a drugi so jih znova uvajali. Evnuhi kot stražarji zvezobe sultanskih in drugih najvišjih žen so često sami nastavljali rogovje svojim gospodom. Kajti trdi se, da evnuhi res ne more postati oče, toda mož je vendarle. To pa je ženskam še najljubše. — Tudi Kitajeji so imeli že pred tisočletji evnuhe, ki niso bili le stražarji haremov, nego tudi politični in vplivni, celo zelo mogočni državniki. Na Kitajskem so smeli imeti evnuhe le cesar in princ. V Pekingu jih je bilo končno več tisoč. Njih poglavat je imel dostojanstvo mandarina.

Največji vpliv je imelo evnuštvilo v Turčiji, zlasti v Carigradu. Kislar-aga (= aga deklet) ali Veliki evnah je bil najvažnejši dvorska šarža; stal je v čini velikega vezirja, sultanovega namestnika v Egiptu ter najvišjega verskega poglavarja. Včasih so evnuhi postali celo vezirji in veliki vezirji, vicesultani ter zelo hrabri vojskovodje. Nekateri so bili do 100 let starci, večina ne manje od 60 do 80 let, le kislar-aga Bešir sredi 18. večna je imel 28 let. Bil je zamorec ter je bil vladar nad sultandom, haremom, dvorum in vso državo. Znal je pisati in čitati, baje je bil tudi pesnik. Ker pa se je predznil, nastopiti celo proti duhovščini, so ga umorili. Vsi kislar-agi so umrli zelo bogati ter so ostavljali sultanom težke mitjene. Zaradi kislar-aga, ki so imeli preveliko moč v politiki in na dvoru, so se na Turškem dogajali upori, umori in cele revolucije. Nadavno je spadevale v nasilno smrtjo sultana padel ali bil umorjen tudi kislar-aga.

Evnui so bili ljubosamui drug na drugega ter so morili sultanske ženske. Značilno je, da ljubijo evnuhi drago kamenje, krasne, pisané oblike, da se radi bavijo z ženskimi ročnimi deli, pletejo in šivajo, ljubijo evetice in si dajejo poetične priimek.

Žrtvovanje otrok v starem Kartagenu.

Oba francoska raziskovalca — Ponissots in Lautier pravita, da se jima je posrečilo v razvalinah Kartagine odkriti tempelj, v katerem so Kartagine darovali boginji Taniti svoje novorojene otroke. Žrtvovanje otrok po zgornji mdaru je bilo po obredu poganske vere sedemsto let pred Kristusom in se je nadaljevalo, dokler niso Rimljani razrušili mesta. Prav blizu oltarja sta raziskovalca še našla mramornata veliko skrinj, kamor so Kartagine polagali obigane kosti detet, kar je najboljši dokaz o groznejem običaju starih Kartaginec.

Naj bo živiljenje krasno ko potne rože in smrt ko jesensko li-

Nekaj o dobri in slabih hrani.

Clovek ne more živeti niti malo časa brez vode. Mogel bi živeti nekoliko dalje brez jedi, ali smatra se, da ob sami vodi, a brez jedi bi mogel živeti k večjemu 30 do 40 dni.

Hrana je potrebna telesu iz treh razlogov. Prvič, hrana prekrbuje vso energijo, ki jo telo potrebuje za izvrševanje vseh opravil. Drugič, hrana zalaže telo s potrebnim gradivom, za rast in poprave telesa. Tretjič, hrana vsebuje snovi, ki regulirajo organe in dele telesa, tako da vsak del vrši svojo dolžnost.

Cloveško telo se dostikrat

pravilne hrane in napačnemu ravnotežju med pojedinnimi vrstami. Pravimo tedaj, da so otroci podhranjeni.

Preiskovanja tekom poslednjih let so jasno pokazala veliko število podhranjenih šolskih otrok. Manj se govori o podhranjenju med odraslimi, ker oni uhnajajo kontroli. Ali ako pomislimo, kako napačno sestavljena je navadna prehrana poedincev in kako enostranska, kako malo mleka in malo zelenjav ista vsebuje, potem se ni čuditi da povprečna prehrana ni takša kakor bi moral biti. Tej napačni prehrani je prisnati mnogo onih večnih pritožb med odraslimi, da se "nasploh ne počutijo dobro, da imajo nek čut utrujenosti, da so nervozni, da ne morejo spati, da imajo slabo prehrano, glavobol itd."

Zdravilo je enostavno: več mleka in več zelenjav. Vsak otrok bi moral spiti vsaj tri četrti litra mleka na dan in tudi za odrasle bi bilo dobro, da budi dnevno zavživali pol litra tega neprecenljivega živeža v eni ali drugi obliki. Ravnatelj mleka, posebno pa ako ni zadost tega, naj vsebuje hrana mnogo zelenjav razne vrste.

Razne vesti.

Propad šolstva v Rusiji.

Na 10. vseruskem kongresu je poročal sovjetski prosvetni komisar Lunatsarski, da je bilo 1. 1921. v Rusiji 82.397 šol s skupno 6.860.000 učencev. Nova gospodarska politika moderne Rusije pa je imela za posledico skrejenje teh števil na 55.000 šol s 4.750.000 učencem. V nekaterih gubernijah je padaščilo število učencev za edin 60%.

75letnica češkega narodnega plesa "Beseda".

Dne 3. februarja 1841 so v Pragi prvič plesali češko Beseda, ki je dobila pa še leta 1848. svoje ime, namreč "Národní beseda". Letos se je slovensko obhajala 75letnica tega narodnega plesa.

Resničen izrek.

Clovek, ki bi rad delal, a ne more dobiti dela, je morda najžalostnejša prikazan, ki nam jo postavlja pred oči neenakost sreče pod soncem. — T. Carlyle.

Umiranje dece v Franciji.

Iz uradne statistike francoske vlade je razvidno, da je umrlo v proteklem letu v Franciji 60.000 dejenčkov in sicer v starosti pod enim letom. Te ogromne številke samoumevno zelo vznemirjajo francosko javnost. S tem problemom se bo bavila tudi zborница.

Memoari grofa Buriana.

Čisopisje poroča, da izdejo v kratkem zelo interesantni memoari bivšega avstro-ogrškega ministra za zunanje zadeve grofa Buriana. Ker je grof Burjan svojedobno igral veliko ulogo tudi z ozirom na jugoslovanski narod, je verjetno, da bodo ti memoari polni interesantnosti tudi za nas.

Cloveške žrtve in dež.

Angleški listi poročajo, da je bila v Južni Afriki lansko leto suša, ki je trajala izredno dolgo časa. Domače prebivalstvo je divalo pod neznenino vročino in komaj čakalo, da že pride dež. Ko ga ni bilo še takrat, ko pade vsak leto prav gotovo, so poglavariji žrtvovali bogu dežja nekoliko ljudi. Dolgi vročini je sledil izdaten dež. Sedaj so angleške oblasti avertirale nad petdeset oseb, ki so obdolžene, da so zakrivile radi dežja številno češkežke žrtve.

Fronta proti volkovom.

Boljševska "Pravda" poroča, da povzročajo volkov v baških republikah nedogledno bedo. Prebivalstvo te republike, ki je brez orožja, nima nobene moči boriti se proti nevarnemu sovražniku. Ogromne čete volkov so požrele še zadnjino baških živin. Volkovi napadajo tudi ljudi, tako da si Baškiri ne upajo hoditi in vasi v vas. Mestni sovjeti je izdal proglašenje, v katerem klicajo prebivalstvo na fronto proti volkovom.

HELMAR

ZAPOMNITE SI ŠKATLJO IN IME.

Snargyros

izdelovalec prvočrnih turških in egiptovskih cigaret na svetu.

Spoštuj očeta in mater!

Nekoč se je rodil prvi otrok. Mati je bila vsa blažena, tudi oče je gledal na otroka z resučeno ljužnočino.

"Toda, Genij, povej mi, ali ostane vedenino tako majhen?" je vprašala mati. — "Glej, niti sama ne vem, če bi si tegu želela. Rada bi videla, da postane velik mož, toda zepet bi mi bilo žal, če bi se izpremenil in bi ga ne mogla več pestovati ter dojiti."

"Tvoje dete postane mož", je odgovoril Genij. "Včemo ga nebes mogla dojiti, ne pestovati." — Požrimo očetu, temveč pojesti. — "Toda je počutje počutje, kaj bi dozadal kralj, če bi slišal takšno izreko?" — Otroci umolknijo in skoro se vrne kralj ter reče: — Kdo pa je požrnil mojo potico?

Če Labo je bil otvorjen nov in velik most. Otvoritev se je izvršila seveda zelo slovesno in načinoma je bil tudi kralj. Kralju je most zelo ugajal, zlasti pa se je zanimal za pse, ki so bili postavljeni v varstvo mostu proti ledu, ki ga nosi s seboj spomladna reka. Kralj dolgo gleda v vodo in se zamislji v občudovanju poslov. Naenkrat pa reče: — Pa kaj, če pride voda z druge strani?

— Spoštuj očeta in mater!

Zakon ni zapreka ljubezni.

Kar je vzeto s silo drugemu, ni užitek.

Ne mudrite se s trganjem rož, da jih ohranite, ampak krenite dalje, ker rože se bodo ohranile.

Ne ljubi ženske, katero bi se sramoval vzeti za ženo!

Izkopavanje grobišča egipt skega kralja.

Iz Luxorja v Egiptu poročajo: Najpoprednejše osebe iz vseh delov sveta se pripravljajo k slavnostnemu otvorjenju sarkofaga egiptiskega kralja (faraona) Tutankhamena, ki je živel okrog leta 1300. pred Kristusovim rojstvom.

Pred modre nebo solnčnega Egipta prihaja belgijska kraljica, britanski lordi in lordinje, plemeniti iz raznih del, ameriški ujetniki in znanstveniki, da bi bili priča velikega dogodka, ko princenč na površje balzamirano truplo Tutankhamena iz grobnice, v katero je bilo položeno pred več kot 3000 let.

Brezvolumno bo vzeljalo dalj časa, preden bodo zamogli prenesti balzamirano truplo iz grobnice. Pri tem delu se mora jasno, kako pazljivo postopek, ker je rakvi, ki je z zlatom in srebrinom okrovana ter z redkimi dragulji posuta, tektoni tisočletij gotovo precej trupla ter po ravni zgodovini časa tudi trohneti pricela. Delo otežkočače tudi to, da delavci pri tem poslu imajo malo prostora okrog rukave.

V malem prostoru v katerem se nahaja rakvi in v katerem so zatočeni pravilno pričakovati, da ne bo vse načinov, da se mora jasno, kako pazljivo postopek, ker je rakvi svoje najdragocenejše predmete in dragulje, katerih ceno sedaj še ni mogoče dognati, toda gotovo je, da tvorijo ogromen zaklad. Zvesti privrženemu egiptiskega kralja so polozili k rakvi svoje najdragocenejše vrednosti, ker je ostalo vse tako, brez sprememb, kot je bilo ostavljeno pred 3000 leti ter jasno kaže, da je v običaji, da je v običaju.

Najdena grobnica egiptiskega kralja Tutankhamena je neprečljive vrednosti, ker je ostalo vse tako, brez sprememb, kot je bilo ostavljeno pred 3000 leti ter jasno kaže, da je v običaju, da je v običaju.

Lordova raztresenost.

Lord Stratery sicer ni posebna zgodovinska veličina, toda prav edino ulogo igra njegovo ime v anekdotah o raztresenosti. Bil je nekoč v angleškem zunanjem ministrstvu na čajanki. Ob razstanku je vse prisotne goste povabil na naslednji dan k sebi na večerjo. Rekel je in že pozabil. Drugi večer se je v njegovem hiši zbral na 70 lažnih povabljenec. Pripravljeno seveda ni bilo ničesar in lorda samega ni bilo doma, ker je edelj v klub. Gostje so se le povrnil, odkroli, da prišli; njihovo razpol

Zakonska zvestoba.

Na Češkem nekje se je dogodila tale prav jedna zgodba: Kakor marsikje v sedanjih časih, se je tudi v dotičnem mestecu širila in razvitala — zakonska nezvestoba. In to na ženski kakor tudi na moški strani. Zgodilo pa se je, da je žena nekega nezvestneža šla tožiti župniku svojo — sovražno in naslednje v možev ljubzeni. Dobri gošč, ves potr v sled rastega pohujanja v njegovi dolini, si sprva ni vedel in znal pomagati. Pri nedeljski pridigi pa se je ojunajil. In z žalostnim obrazom je med pridigo posvaril svoje očete in poslušalke, češ, da ena izmed njih svojemu možu krade čast in naj se čimprej odresi tega peklenskega greha. Za pokoro pa naj dotična grešica popoldne lepo na tistem vrže en cekin — v cerkveni nabiralnik. Zbrane ženštine so se pri teh cerkvenih besedah držale kaj poboljšano in se na tistem spogledale. No, pride popoldne. In zopet so napolnilne te dobre duše božji hram. Ko pa je po opravljenih litanijsah duhovni oče dal prineseni cerkveno pušico, vsulo se mu je na mizo — 36 cekinov.

Aforizmi.

Zena, ko se kreče v svojih gospodinjskih poslik, pojo trije udje ko gorski potok med svojim prodrom.

Solnce gre preko zapadnega morja pošiljajoč svoje poslednje pozdrave vzhodu.

Ko hrepnenja zemlje, stope drevesa na prstih, da kukajo v nebesa.

Smejal si se mi in nisi mi rekел ničesar, in čutil sem, da sem prav zato tako dolgo čakal.

Svoje orožje si je izbral za booga.

Ko bo njegovo orožje zmagal, bo premagan.

Bog najde sam sebe, kadar ustvarja.

Kakor galebi in valovi se srečujemo in približujemo: Galebi odlete, valovi odplavajo in mi odhajamo.

Zastrta s pajčolanom, sledi Senca Luči v skrivni pohlevnosti s tihimi koraki ljubezni.

Zvezde se ne sramujejo, da se zdijo kresnice.

Zahvaljujem se ti, da nisem nobeno kolo oblasti, ampak samo ena stvar z živimi bitji, ki jih ono trete.

Um, oster, ali neobsežen, se ustavlja pri vsaki točki, ali ne prodira.

Vaš malik je strti v prah, v dokaz, da je prah božji mogočnejši od vašega malika.

Clovek se ne razodeva v svoji zgodovini, ampak se prerije skrije njo.

Ko zmerja steklena svetnika glisto, ker jo je zvala sestrično, vstane luna in steklena svetilka jo s prijaznim smehljajem kliče: — Moja ljuba, ljuba sestra.

Moj dan je minil in jaz sem kol, ki so ga potegnili na breg in ki posluša za večera godbo priliva in odliva.

Zivljenje nam je darovano, zaslujimo ga s tem, da ga darujemo.

Najbližje smo velikemu, ko smo veliki v ponosnosti.

Vrabec zavida pavu breme njevega repa.

Nekončna puščava gori od ljubnosti do travnate bilke, ki vstreje svojo glavico in se manjše in edeti.

Izprememba koledarja.

Kakor znano, je koledar s 365 dnevi vpeljal Julij Cesar leta 46 pred Kristom. Papež Gregor XIII. je nato pri njem še odpravil 10. dnevno pogreško s tem, da je 4. oktobra 1582 sledil drugi dan že 15. oktobra.

Gregorijanski koledar, ki je naša današnji koledar, se je uvedel po vseh evropskih državah, na Japonskem leta 1873. in na Kitajskem leta 1912. V Jugoslaviji se je gregorijanski koledar razglasil za vso državo takoj po ujedinjenju, pravoslavna cerkev pa je obdržala še naprej julijanski koledar. Na Ruskem je bil gregorijanski koledar uveden po padcu carske vlade.

Zvezni narodov se sedaj prizadava, da odpravi še vse one nedostatke, ki jih ima gregorijanski koledar. Prijavljenih je več predlogov. Eden od teh zahteva, da naj se leto začne 21. decembra z dnem zimskega solnčnega obrata; drugi predlagajo, da naj se začne leti z začetkom ponudil. Kot najprimernejši in najumestnejši predlog je oni, ki predlagajo, naj bi se leto razdelilo na 13 mesecov s po 28 dnevi ali s po 4 tedni. Vsako leto ostane en odprt dan, v prestopnem letu bi bila dva odprta dneva. S to uredbo bi imeli nešpremenljiv in vedno se ponavljajoč koledar. Vsi meseci bi bili enaki in bi si dnevi sledili tako-le:

Nedelja 1. 8. 15. 22.
Pondeljek 2. 9. 16. 23.
Torek 3. 10. 17. 24.
Sreda 4. 11. 18. 25.
Četrtek 5. 12. 19. 26.
Petek 6. 13. 20. 27.
Sobota 7. 14. 21. 28.

Ako papež ne bo ugovarjal, se namerava tudi velikonočna praznika, ki padeta vedno med 22. marem in 25. april, poslej fiksirati. O teh predlogih bodo sklepali na posebni mednarodni konferenci.

Viljem se že kesa.

Pariški listi poročajo, da se je s takim pomponom naznanjena nova zakonska sreča bivšega nemškega cesarja Viljema izpremljena v kratkem času naravnost katastrofalno. Viljem se je baje zaprl v zadnje prostore v gradu v Doornu, kjer živi sam zase, dočim njegova mlada žena in njeni otroci prebivajo čisto v drugem delu gradu. Viljem je baje izprevidel, da je napravil veliko napako s svojim drugim zakonom. Ves je izpremenjen in obupan. Poredneži pravijo, da operacija z žlezami ni imela popolnega uspeha, drugi pa opisujejo ženo za zelo gospodstva željno, ki je hotela v gradu "nositi hlače" in komandirati čisto po svoji volji. Viljem pa se je upril in se umaknil svoji dragi ženi. Mogoče je tudi, da je ta vest zanesena v razne evropske in ameriške liste s kakšnimi nemške ženske strani, ki ni prijazna Viljmovi ženi.

Naklada sovjetskih listov.

Moskovska "Pravda" se prisotjuje nad žalostnim dejstvom, da so sovjetski listi v Rusiji premovalo razširjeni. Dnevna naklada 830 časopisov, ki izhajajo na celotnem ozemlju sovjetske republike, znaša en milijon eksemplarjev. 88 odstotkov odpade na zadolžene naročnike. V nekaterih krajih je število naročnikov manjše kakor število sotrudnikov. — Treba je prisiliti vse člane komunistične stranke, da čitajo naše časopise, — pravi list.

ANGLEŠKO DELO O JUGO-SLAVIJI.

Nedavno je v Londonu izšlo delo pod naslovom "The Birth of Yugoslavia" (Rojstvo Jugoslavije) znanega angleškega pisatelja Henry Bealeina. Delo obsegja dva dela zvezka ter mu je priloženo mnogo zemljepisnih kart. Angleški listi so pozdravili knjige z obširnimi in ugodnimi komentarji. In kar je glavno: delo je pisano s točno simpatijo napravn Jugoslaviji in našemu narodu, kar nam bo brez dvoma pridobito novih prijateljev v angleškem svetu.

Motiveniki:

Bož med nami, v platno vezano	.90
Psalm psala, v platno vezano	1.25
Duša popolna, v platno vezano	1.—
Marija Varhinja:	
v platno vezano	.90
v usnje vezano	1.80
Rajski glasovi:	
v platno vezano	.90
v usnje vezano	1.80
Sveti Ura. S posebnimi debelimi črkami:	
v usnje vezano	1.80
Starci za duše:	
v platno vezano	.90

Poučne knjige:

Abecednik - slovenski	.35
Angleško-slovenski slovar (Dr. Kern)	3.00
Angeljinske sluhne ali manik kako naj se k sv. maši streče	.10
Domači zdravnik po Knaju	1.25
Domači živinodravnik	1.25
Dva sestavljena plesa: Cetvorka in beseda spisanje in narisanje	.35
Jedopisstvo. Praktična knjiga za naše gospodinje.	
Trdo vezano	1.50
Broširano	1.20
Izvedovje	.75
Bitri radumar	.60
"Gospodjava". Zemljepisni pregled	1.25
Knjiga o lepem vedenju.	
Trdo vezano	1.00
Katekizem, veliki "Zahvat"	1.00
Kubična knjiga ali hitri računar za trgovce z lesom	1.00
Knjiga o dostojanstvenosti	1.00
Službenik. Spisal A. B. Jeglic.	
2. zvezek	.60
Mi-karstvo z criticami za Evinorejo	1.00
Nemški angleški tolmač	.60
Nemško-slovenski slovar (Bartol Janežič)	4.00
Največji spisovnik ljubljanskih pleten	.30
Nemščina brez učitelja	
1. del	.50
2. del	.50
Travila za eliko	.45
Povetninar	
1. letnik	.60
2. letnik	.60
3. letnik	.60
Praktični računari	
Ročni slovensko in slovenško angleški slovar	.60
Splošno knjigovodstvo. 1 in 2 del \$2.50	
Slovensko-italijanski in Ital. slov. slovar	1.00
Tovarniško-nemški in nemško slovenski slovar	.50
Nemščina	
1. del	.50
2. del	.50
Boj s prirodo	.40
Božja kruna	
Bubica	
Beznamenec	
Crtica iz življenja na kmetih	.70
Griska Mytologija, 2 knjizi	1.80
General Laudan	
Kranjska čebelica. Poezije	
Hrvatska osveta	
Naša Vas. 1. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Broširano	
Naša Vas. 2. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 3. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 4. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 5. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 6. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 7. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 8. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 9. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 10. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 11. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 12. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 13. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 14. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 15. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 16. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 17. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 18. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 19. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 20. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 21. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 22. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 23. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 24. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 25. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 26. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 27. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 28. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 29. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 30. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 31. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 32. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 33. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 34. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 35. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 36. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 37. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 38. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 39. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 40. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 41. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 42. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 43. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša Vas. 44. del vsebuje 9 poviesti	
Vezano	
Naša	

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini.

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

31

(Nadaljevanje.)

Hvala vam, gospod, — je odvrnila hladno in prav tako pogljivo kot je bilo le mogoče taki očarljivi osebi. Odšla je noter in ga ni več nagovorila tekom celega obeda. Mesto tega se je posvetila z nenavadno in uničajočo ustrajnostjo vzdihajočemu Leandru, ubogemu vragu, ki ni znal na uspešen način igrati ljubimca na održ, ker je želel, da jo igra v resnici.

Ali imate kako ime? — ga je vprašal enkrat Binet tekom obeda ter tekom odmora, ki je nastal v pogovoru.

Slučajno ga imam, — je rekel. — Mislim, da se glasi Per-vissimus.

Pervissimus? — je vprašal Binet. — Ali je to družinsko ime?

V taki družbi, v kateri uživa le voditelj predpravico družinskega imena, bi ne bilo spodobno zahtevati od najnižjega člena. Vsled tega sprejemam ime, ki mi najbolj pristoja. Mislim, da je to Pervissimus, — najmajši in prav zadnji.

Binet je bil razveseljen. Andre-Louis je pokazal resnično iz-najdiljivost. Gotovo bosta dobro delala skupaj na onih scenarijih.

Rajše ostarem pri tem kot pri tesanju. — je rekel Andre-Louis.

Kljub temu pa se je moral popoldne vrnilti na delo ter delati naporno do štirih, ko je avtokratični Binet konečno objavil, da je zadovoljen s pripravami ter se lotil, zopet s pomočjo Andre-Louisa, pripravljanja luči, ki so obstajale deloma iz sveč, deloma pa iz svetlik, v katerih je gorelo ribje olje.

Ob petih učna večera so trije udarec oznanjali pričetek predstave in dvignili se je zastor, da predstavi poslušatelju "brezre-nega očeta".

Med dolžnostmi, katere je podedoval Andre-Louis po Feliciju, na kogojem mesto je stopil, je bila tudi ona vratjarja. To dolžnost je izvrševal, v obleki Policienela ter nosil velikanski papirnat pos. To je bila maškerada, ki je medsebojno ugajala Binetu in njemu samemu. Binet, ki je zadržal lastno obleko Andre-Louisa, se je s tem zavaroval proti riziku, da mu najnovejši rekrut pobegne z nabranim denarjem. Andre-Louis, ki ni imel nikakih iluzij glede resničnih namenov Bineta, pa je bil voljan načiniti se, kajti na ta način je bil zavarovan pred možnostjo, da ga spozna kak znanec, ki bi se slučajno mudil v Guichen.

Predstava je bila v vsakem oziru nezanimiva ter zaspana. Občinstva je bilo malo ter ni kazalo nobenega navdušenja. Na klopcih v ospredju je sedelo nekako sedem in dvajset ljudi. Za njimi pa je stala ljudska držal, obstoječa iz nekako tridesetih ljudi. Binet je moral plačati dvoranu, luč, stroške v gostilni in vsel tega je le malo ostalo za plačilo igralcev. Vsled tega ni bilo prav nič prese-netljivo, da je bil onega večera gospod Binet precej poparjen.

In kaj mislite vi o tem? — je vprašal Andre-Louis, ko sta se vrnila po predstavi v gostilno.

Mogoče bi bilo lahko slabše, a najbrž ne, — je rekel.

Iz golega presenečenja se je Binet ustavil ter se ozril na svoje ga tovariša.

— Ha, — je rekel. — Nom de Dieu! Vi ste odkritosni.

— Vem, da je to zelo nepriljubljena oblika usluge med bedaki.

— No, jaz vendar nisem bedak, — je rekel Binet.

— Raditega sem tudi odkritosni. Napravil sem vam kompliment, ko sem domneval v vas inteligenco, gospod Binet.

— Tako! — je rekel Binet. — Kdo za hudiča pa ste pravzaprav, da sploh kaj domnevate? Vaše domneve so prednosti, go spod. — Nato je umolknil ter pričel razmišljati o svojih financah.

Pri večerji, pol ure pozneje, pa je obnovil predmet.

— Naš zadnji rekrut, ta izvrstni gospod Parvissimus, — je objavil, — je bil tako nesramen, da mi je povedal v obraz, da bi bila naša komedija lahko slabša, a da je kaj takega komaj mogoče.

Napihlil je svoji veliki rdeči lici, da izzove smeh na stroške tega bedastega kritika.

— To je slabo, — je rekel črni in zbadljivi Policiinel. — To je slabo. Neizmereno slabše pa je, da je bilo tudi občinstvo istega imenina.

— To je nevedna tolpa bedakov, — je rekel Leander ter stre-sel svojo lepo glavo.

— Nimaš prav, — se je oglasil Harlekin. — Bil si rojen za ljubezen, moj dragi, ne pa za kritiko.

Leander, ki je bil zelo top človek, se je ozrl zaničljivo na mala moža, — In za kaj si bil rojen ti? — ga je vprašal.

— Tega nikdo ne ve, — se je glasil odkriti odgovor. — Tudi ne ve zakaj. Veruj mi, moj dragi, da velja to za številne med nami.

Tedaj pa se je oglasil Binet ter pokvaril pričetek lepega pre-pirčka.

— Zakaj pa pravite, da nima Leander prav?

— Ker nima v splošnem nikdar prav. Drugače pa mislim, da je poslušalstvo Guichena preveč cenično za Brezrečnega očeta.

— Boljši bi zadel, — se je oglasil Andre-Louis. — Če bi rekel, da je poslušalstvo Guichena premašilo cenično za Brezrečnega očeta.

— Kaj je razlika med tem? — je vprašal Leander.

— Jaz nisem omenil nikake razlike. Jaz sem le namignil, da je boljši način, kako dati izraza dejstvu.

— Gospod je zelo natančen, — se je rezel Binet.

— Zakaj boljši način? — je vprašal Harlekin.

— Ker je lažje predstaviti Brezrečnega očeta ceničnosti Guichenia kot pa poslušalstvo Guichena neceničnosti Brezrečnega očeta.

Z dolenjega konca mize je takrat izvala Andre-Louisa Kli-mena, ki je sedela med Kolombino in madamo.

— Vi bi izpremenili komedio, kaj ne, gospod Parvissimus?

— Obreni se, da je obdije njeni zlobnosti.

— Predlagal bi, naj se zo izpremeni, — jo je popravil ter sklo-nil svojo glavo.

— In kako bi jo izpremenili vi, gospod?

— Jaz? Na boljše.

— Seveda, seveda.

Postala je skrajno sarkastična.

— In kako bi storili to?

— Povejte nam to, — je tedaj vzkliknil Binet ter dostavil:

— Tiko, prosim vas gospoda. Tiko, besedo ima gospod Par-vissimus.

Andre-Louis se je ozril od očeta na hčer ter se nasmehnil.

(Dalje prihodnji)

Električni likalnik prištedi denar.

V likalniku, kročnjaku ali v izdelovalni obliki prištedi enakomerna gorkota likalnika čas, obenem je pa tudi manj nevarnosti, da se blago ne prizge in po-kvari. Električni likalniki vseh velikosti se lahko kupijo po odnosnem plačilnem načrtu. Obročna plačila platiča z ra-čunom za električno.

Odgrite si električne likalnike v izložbah, ali naročite, da bo prišel zastopnik k vam.

The New York Edison Company

At Your Service

Electric Heating Bureau

130 East 15th Street

Phone: Stuyvesant 5600.
(Extension 337)

Drama na morju.

Ksaver Moško.

(Konec.)

Prenchal je za hip z veslanjem, dvignil čepico, zamahnil ženo v pozdrav in v — slovo.

— Zdrava, Stana!

Tudi Antonio se je ozrl, naglo, vznemirjen. Videl je, kako je stopila Stana baš nekaj korakov naprej, povsem do roba pečine, ki je padala kakor odrezana v morje.

Pozdravljala je z roko. Kateremu je pač namenjen njen pozdrav?

A le za hip ga je zaskeleno v srce tesno, ocitajoče vprašanje. Ta-koj je tudi on zavilčil klobuk.

— Pozdravljena, Stana!

Naglo se je spet okrenil.

Tako ni videl, kar je dobro videl Dinko, kako se je deklizgrudila na kolena, kako je za-krila lica z rokami in je sklonila glavo globoko k skali, kakor bi ker na vsem svetu ni imela duše, njej, trdi in brečutui, tožila svojo bo, njo, mrtvo in brezrečno, prosila usmiljenja in pomoči.

Dinko je strmel med veslanjem kakor začaran venomer tja gori na skalovju.

— Določ boš čakala, Stana, da se vrneva.

Čoln je hitel dalje in dalje po morski cesti, vsi prožni in mehki kakor kipeča mlada usta, ki po-ljubljajo čoln in se igrajo z njim, dokler da ga nadomema ne po-goltnejo.

Vse srebrno je bilo morje, ka-kor bi hotela kraljica neba, luna, to toplo opajno moč v veliki lju-bezni in kraljevski radodarnosti iztresti vse svoje srebro na prele-po-gljubljivence v globočini, vsega drhtečega v tajem, sladkem pričakovanju...

Nenadoma se je spet predramila. S težavo je privzdignila glavo z veliko grozo so ji zastrmele oči v okno, prisluškovala je vsa drheča.

— Kako strašno šumi morje!

— Ne, mati! Čisto mirno je, — sta jo mirila z Dinkom. — Komaj se sliši njegovo pljuskanje sem gori.

A ni ju poslušala, ni ju slišala.

— Kako sumi, kako buči!

In ti klici! On kliče, Mate... O Jezus, Mate — saj pride, že pride...

Dinko na težkem, nevarnem delu zunaj na morju, na ribjem lovu. Niso li hitele in letete tedaj ka-kor ostrkrili galebi, ko jih podi burja, kakor hite lastovke, ki jih žene sreči in hrepenuje v tople.

— A čut — kaj je bilo to zdajje? Ali ni zaklecalo? Iz tih noči, da-leč sem z morja je zaklecalo, bo-lestno in strašno, kakor bi nekdo umiral tam zunaj, umiral grozno nesrečne smrti.

— Kdo kliče? Ali ti, Antonio?

Ali ti, Dinko? ... Morda rajni oči? Ali ljubljeni mati? — Stra-hota, mrtvi kličejo!

Stani je planila pokonec; drh-tela je po vsem telesu, kakor mor-skni valovi v globoki pod njo.

Kako dolgo je stala tako tam na skali in je strmela s plašnimi očmi, ki so jo ščemele in bole-od sole in od trujenosti, tja čez široko srebro ravnan, tako vabče-

v čudežni svoji krasoti in tako strašno obenem — kako dolgo je stala, ali nekaj hipov ali več ur, bi sama ne vedela in ne mogla povrediti.

— A glej, naenkrat — se li ni za-črnilo tam daleč na obzoru, tam kjer se kap neha opira ob morsko plan in se s svojo težo pogreza v mehko valovje? Kaj se giblje tam na mehkih, nemirno se dvigajočih in padajočih ogonih in razo-rih morja?

Zasenčila si je oči, kakor bi jim lesketalo nasproti veliko, žgo-čje, vid jemajoče opoldansko sol-

ce. Gorele so oči pod drhteo-ro-ko, gorele s čudnim, zlovesčim si-jajem, napenjale se, se večale, na-polnjevale, se z veliko, morečo grozo.

Glej, tisto črno prihaja bliže in bliže. Val ga podaje valu — kakor silno veliko pismo je, ki hitti nezdružno iz roke v roko, ker mora naglo k sreču, kateremu je na-menjeno, da ga na smrt zadene z zlostnim svojim sporočilom.

Bliže, bliže... Glej, resnično, ladja je... Ah, ne, ne — ne. Ma-donna... pač, pač, pač, prazen čoln Antoniov je...

Kakor bi z veliko silo, z grozno-naglico, v silovitem zamahu udarilo jeklo ob neprožno skalo, je jeknil češ morje grozen vzrik. Za njim strašen, blazen smeh...

V daljavi se je vzpenjal iz morja deček lok — solnce je stajalo iz nevidne svoje postelje...

Ne morem reči, zakaj to sreči medli v tihotih.

Le zavoljo malih potreb, ki jih ne razodene nikoli ali ne pozna ali ne pomni.

Svet pluje češ strune medlečje-za sreca, svirajoč pesem bridkosti.

PRISTNA IMPORTIRANA NEMŠKA AV-TOMATIČNA PIŠTOLA "DREYSE" 32 kal. Streličja 32 kaliberski U.S. Col. patron. POSEBNA CENA \$9.50.

PIŠTOLA "DREYSE" 32 kal. patron. POSEBNA CENA \$9.50.</